

Vi som har varit med och arrangerat den här utbildningen är

VARMT VÄLKOMNA TILL METODUTBILDNING OM

Psykiskt, fysiskt och sexuellt våld – en fråga om hälsa, liv och död.

2020-12-15

Föreläsare

Anita Kruse, sakkunnig inom våldsområdet med uppdrag för NNS – Nationella Nätverket för Samordningsförbund

Mobil 0703-751978

E-post anita.kruse@gmail.com

Hur kan en kombination av psykiskt och fysiskt våld i nära relation se ut?

www.nnsfinsam.se/stoppavaldet

INNEHÅLL

- **Program**
- **Information om bakgrund och tankar om ett genomförande**
- **Växelverkan mellan föreläsning, gruppdiskussioner, frågor och svar**
- **Frågeformuläret med de rutinmässiga frågorna om våld**
- **Bildstöd vid funktionsvariation och/eller språksvårigheter**
- **Checklista och metodstöd**
- **Anmälan till socialtjänsten samt checklista**
- **Övrigt material**
- **Avslutning**

PROGRAM

- 13.00** Välkommen och inledning av Karin Tjärnlund, verksamhetsutvecklare,
Samordningsförbundet Centrala Östergötland
- 13.10** Presentation och föreläsning av Anita Kruse, sakkunnig inom våldsområdet
- 13.40** Dialog i digitala rum – OBS! Ta kort på frågorna i stora rummet!
- 14.00** Chatt-frågor och svar
- 14.10** Föreläsning
- 14.45 PAUS**
- 15.00** Chatt-frågor och svar
- 15.10** Föreläsning
- 15.35** Dialog i digitala rum – OBS! Ta kort på frågorna i stora rummet!
- 15.50** Avslutning

Diskussionsfrågor till er i grupprummen: 1:a gången

- 1. Hur tänker ni kring att använda ett frågeformulär med sju frågor om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld?**
- 2. Hur tänker ni kring att tala om olika våldsutfall?
Tex. våldsutövande?**

Diskussionsfrågor till er i grupprummen: 2:a gången

- 3. Hur tänker ni kring att göra en orosanmälan gällande barn och unga som misstänks fara illa?**
- 4. Hur tänker ni kring att ta fram olika material?**

Sammanfattning och utdrag från Socialstyrelsens Dödsfallsutredningar 2016–2017 (Januari 2018)

- **Det fanns brister i samordningen av insatser. Samhällsaktörerna arbetade i stor utsträckning parallellt. Relevant information delades inte och ingen samordnad planering genomfördes i samråd med den enskilde.**
- **Våldsutsattheten upptäcks inte. Utredningarna visar att det mest omfattande problemet var att våldet inte upptäcktes av de involverade samhällsaktörerna.**

Sammanfattning och utdrag från Socialstyrelsens Dödsfallsutredningar 2016–2017 (januari 2018)

- Våldet blev oftast inte känt om inte den våldsutsatta på eget initiativ hade vänt sig till en samhällsaktör för att berätta om sin utsatthet.
- **Orsaken var att ingen samhällsaktör ställde frågor om våld.**
- **20 av 21 mördade kvinnor tog kontakt med hälso- och sjukvården under en 3 veckorsperiod innan de mördades. Även de som mördade hade haft en kontakt med hälso- och sjukvården en kort tid innan mordet genomfördes.**
- **Ingen hälso- och sjukvårdspersonal ställde frågor om våld.**

Jämställdhetsmyndigheten:

Flera rapporter och kartläggningar visar på ökning av hedersrelaterat våld och förtryck och för många en stor utsatthet för våld samt flera brister i myndigheternas arbete

- **Stora skillnader i kunskap på myndigheter**
- **Problematik och utsatthet synliggörs inte**
- **Alla får inte det stöd, skydd och vård de har rätt till och behov av**
- **Förebyggande arbete brister eller saknas**
- **Glapp mellan lagar och rättigheter och verkligheten för utsatta**
- **Befintlig lagstiftning tillämpas inte**
- **Fara för rättssäkerheten**
- **Chefers ansvar för prioriteringar**

EN NATIONELL STRATEGI FÖR ATT FÖREBYGGA OCH BEKÄMPA MÄNS VÅLD MOT KVINNOR

2017 - 2026

- **ETT UTÖKAT OCH VERKNINGSFULLT FÖREBYGGANDE ARBETE MOT VÅLD**
- **FÖRBÄTTRAD OCH UTÖKAD UPPTÄCKT AV VÅLD OCH STARKARE SKYDD
OCH STÖD FÖR VÅLDSUTSATTA KVINNOR OCH BARN**
- **Effektivare brottsbekämpning**
- **FÖRBÄTTRAD KUNSKAP OCH METODUTVECKLING**

Regeringsuppdraget 2019-2021:

Fem myndigheter samverkar i regeringsuppdraget tillsammans med NNS och Samordningsförbund

Socialstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket och Jämställdhetsmyndigheten

Samordningsförbunden utgör en rikstäckande struktur för samverkan mellan kommun, landsting/region, AF och FK som med fördel kan involveras i arbetet för att förbättra upptäckten av våld.

NNS har presenterat ett förslag om pilotverksamhet med Samordningsförbund på ett antal platser i landet för att pröva hur förbunden kan samordna såväl insatser för att upptäcka våld som stödinsatser till våldsutsatta.

Vad innehåller NNS och Samordningsförbundens projekt mot psykiskt, fysiskt och sexuellt våld?

- Bas- och metodutbildning om våld
- Att rutinmässigt använda ett validerat frågeformulär om 7 frågor om våld inom Samordningsförbundens ordinarie operativa samarbete mellan FK, AF, Socialtjänsten/Arbetsmarknadsenheter och hälso- och sjukvården
- Kontakter med samverkande myndigheter lokalt, regionalt och nationellt för diskussioner om implementering och hållbara insatser över tid
- Stöd och handledning
- Utvärdering

Varför fråga om våld?

- Våldet syns inte utanpå
- Patienten/besökaren ser inte sambandet mellan våldet och sin egen ohälsa
- Studier visar att patienter gärna vill få frågor om våld

Att fråga om våldsutsatthet som en del av anamnesen, NCK 2010

**8 av 10 kvinnor och 6 av 10 män
inom NNS och Samordningsförbundens nationella projekt,
har sett och hört våld under sin uppväxt mellan närstående**

**Nästan alla, 9 av 10,
har sedan som barn, ungdomar och vuxna,
utsatts för en eller flera former
av samma våld och/eller utövat våld**

Verksamhetschef från Region Halland

- **Frågor om våld i nära relationer blir rutin inom Ambulanssjukvården i Halland.**
- **Samtliga medarbetare inom Ambulanssjukvården, Sjukresor, 1177 Vårdguiden på telefon och Färdtjänst i Halland har deltagit i utbildning om hur de på ett rutinmässigt sätt kan ställa frågor om våld i nära relationer när de träffar patienter och kunder.**
- **Många våldsutsatta söker vård för olika symtom såsom psykisk ohälsa, smärtor och andningsbesvär men berättar sällan om sin situation om de inte får frågor om våld.**
- **Frågor om våld inleds med en förklaring till varför sjuksköterskan ställer frågor om våld, vad våld är, hur våld i nära relationer påverkar hälsan och vilket stöd som finns.**
- **Den informationen kan få patienten att reflektera över och våga berätta om sin situation och vilja ta emot hjälp.**
- **Frågor om våld måste ställas för att vi ska kunna hjälpa dem vi möter – säger verksamhetschefen.**

Vi börjar med att gå igenom dokument som tagits fram och som ni kan använda och ha hjälp av

- Frågor Om Våld (FOV)
- Bildstöd vid funktionsvariation och/eller språksvårigheter (VKV)
- Checklista till frågeformuläret
- Metodstöd
- Anmälningssblankett
- Checklista - Vad en orosanmälan bör innehålla
- Handbok om våld för hälso- och sjukvårdsanställda samt inspiration för den som vill veta mer (VKV)
- Övrigt material är bland annat nationell affisch och folder, egna framtagna lokala broschyrer m.m.
- Olika material kommer ni att hitta på www.nnsfinsam.se/stoppavaldet

Frågor Om Våld (FOV) från 18 år

Våld påverkar hur du mår, både psykiskt och fysiskt, därför ställer vi frågor om våld. Våld mellan vuxna i familjen påverkar även den psykiska och fysiska hälsan för barn och ungdomar negativt.

Det finns hjälp att få om du är eller har varit utsatt för våld och/eller om du hört eller sett våld mot en närstående under din uppväxt. Det finns även hjälp att få om du själv har utsatt någon annan för våld.

Med närstående menar vi partner, familjemedlem eller släkting.

1. **Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående?**
Ja Nej
2. **Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående?**
Ja Nej
3. **Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående?**
Ja Nej
4. **Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående?**
Ja Nej
5. **Har du blivit utsatt för våld enligt fråga 1-4 av någon annan person än någon närstående?**
Ja Nej
6. **Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4?**
Ja Nej
7. **Har du själv som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1– 4?**
Ja Nej

Datum: _____

Ort: _____

Kön: Man Kvinna Vill inte svara/inget svarsalternativ passar

Ålder: _____

Besökaren har fyllt i frågeformuläret: 1 gång 2 gånger 3 gånger eller fler

Samordningsförbund: _____

—

Myndighet (FK, AF, kommun, region): _____

Verksamhet: _____

PILOTPROJEKT med Samordningsförbund

Bildstöd vid funktionsvariation och/ eller språksvårigheter

Har någon gjort någonting som fått dig att känna dig kontrollerad, rädd eller orolig?

Nej Ja

Har du blivit fasthållen, knuffad, slagen, sparkad eller skadad på något annat sätt?

Nej Ja

Har du känt dig pressad eller tvingad till sexuella handlingar?

Nej Ja

Har du under din uppväxt sett eller hört någon nära dig bli utsatt för våld?

Nej Ja

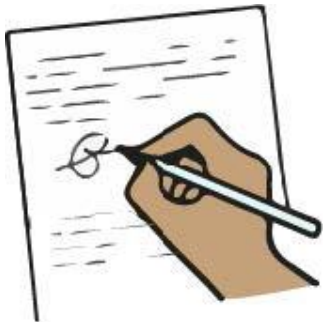
Har du tvingat någon till sexuella handlingar?

Nej Ja

Har barn som du bor med eller har bott med utsatts för våld?

Nej Ja

Har du något mer att berätta, skriv nedan.

Checklista om att använda frågeformulär om våld finns framtagen samt ett metodstöd som beskriver varför rutinmässiga frågor om våld ska ställas – finns på www.nnsfinsam.se/stoppavaldet

- **Checklista** - Att rutinmässigt använda frågeformuläret - 7 frågor om våld (FOV) vid enskilda besök.
- **Metodstöd** - Att ställa frågor om våld till vuxna
 - Att rutinmässigt använda frågeformuläret - 7 frågor om våld (FOV) vid enskilda besök.

Blanketten – Orosanmälan gällande barn och unga
Socialtjänstlagen 14 Kap. 1 § (SFS 2001:453)

Checklista - Vad en orosanmälan bör innehålla

Finns på www.nnsfinsam.se/stoppavaldet

Diskussionsfrågor till er i grupprummen: 1:a gången

- 1. Hur tänker ni kring att använda ett frågeformulär med sju frågor om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld?**
- 2. Hur tänker ni kring att tala om olika våldsutfall?
Tex. våldsutövande?**

Nu går vi in på själva metoden...

Först ska ni få ta del av en fallbeskrivning som på ett tydligt sätt beskriver själva syftet med att ställa rutinmässiga frågor om våld...

Fallbeskrivning som synliggör vikten av rutinmässiga frågor om våld

En arbetsförmedlare berättar om en kvinna som aktualiserades på AF i Västra Götaland 1996 som långtidsarbetslös.

Under de här 20 åren har kvinnan haft omfattande kontakter med AF, FK, hälso- och sjukvården och socialtjänsten men ingen i verksamheterna har ställt frågor om våld.

Kvinnan har sökt hälso- och sjukvården och varit sjukskriven av och till under dessa år för ryggproblem, utmattningsdepression, ångest och smärtproblematik. Hon har haft kontakt med socialtjänsten sedan 2007 pga. hennes ekonomiska problem.

Hennes son utreddes för ADHD-symtom och erhöll därefter hemundervisning från skolan.

Kvinnan har bland annat mött yrkesvägledare, AF-rehab- och arbetspsykolog, arbetsterapeut, erhållit SIUS (särskilt introduktions- och uppföljningsstöd), genomgått multimodal utredning samt behandlats av fysioterapeut.

Därutöver har hon mött socionomer vid socialtjänsten samt läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal inom hälso- och sjukvården men ingen har ställt frågor om våld trots att hon har sökt stöd för olika problem upprepade gånger under 20 års tid av sitt liv.

När hon för första gången får frågor om hon har varit utsatt för våld svarar hon ja och berättar att hon känner en stor lättnad över att fått frågorna och att arbetsförmedlaren berättade om samband mellan utsatthet och ohälsa.

Arbetsförmedlaren hjälper kvinnan så att hon får kontakt med och behandling vid UTVÄG vilket senare även resulterar i att sonen kan börja gå i skolan igen och hemundervisningen avslutas.

Varför ska vi ställa rutinmässiga frågor om våld?

- ✓ Vi ska ställa rutinmässiga frågor om våld eftersom de personer vi möter sällan berättar om sina upplevelser av våld på eget initiativ
- ✓ Få personer sätter sin ohälsa i samband med tidigare eller nuvarande upplevelser av våld
- ✓ Att ställa frågor om våld är i sig hälso- och kunskapsfrämjande, våldsförebyggande samt möjliggör starten av en egen process hos den som får svara på frågorna
- ✓ Att ställa frågor om våld innebär att vi ger barn möjlighet till rätten att växa upp utan våld och få förutsättningar till god hälsa och utveckling

Att ställa frågor om våld

Skapa en trygg situation och boka auktoriserad telefontolk om behov av detta finns.

- Sammanhangsmarkera varför ni använder rutinmässiga frågor om våld
- Definiera psykiskt, fysiskt och sexuellt våld
- Berättat om din anmälningsskyldighet
- Lämna ut material

Kontext/övergripande situation för att låta personen fylla i frågeformulär om våld

- Handläggaren bör skapa en omgivning som känns trygg och stödjande, det ska finnas synlig information i exempelvis väntrum om att ni i er verksamhet ställer frågor om våld, material där information om vilket lokalt och nationellt stöd som finns att få gällande psykiskt, fysiskt och sexuellt våld ska finnas för att ge till dem som fyller i frågeformulär om våld.
- Ev. partner/närstående/kompis/vän ska INTE vara med vid besöket när frågor om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld tas upp.
- Handläggarens kroppsspråk är viktigt för att besökaren ska kunna känna stöd, sök gärna ögonkontakt, ta det lugnt och se vänlig ut.
- Bemötandet och omhändertagandet är avgörande för besökarens upplevelse och förmåga att berätta om eventuellt våldsutövande. Var trygg, lugn och bekräftande. Det kan vara första gången besökaren berättar för någon om sitt våldproblem och det kan finnas oro hos besökaren för hur du som fått svaren kommer agera. Så, bekräfta det positiva med att besökaren nu fyllt i formuläret, detta innebär hopp om förändring.
- Det är betydelsefullt att personalen informerar besökaren om att det finns skydd, stöd och behandling att få samt att det är positivt att få en egen kunskap om effekterna av tidigare våldsupplevelser så att den egna processen kan starta och helt oavsett om man har eller inte har tidigare erfarenheter av våld. Material och broschyrer lämnas också ut oavsett om personen har svarat ja eller nej på frågorna om våld.
- Forcera inte samtalet utan låt besökaren berätta i sin egen takt och om de överhuvudtaget vill berätta.

Tänk på

- Ställ frågor om våld i enrum.
- Våld kan även förekomma i samkönade relationer.
- Använd en specialiserad, gärna en auktoriserad telefontolk vid behov - låt aldrig en anhörig tolka!
- Var uppmärksam på om det finns hemmavarande barn. Barn som ser och hör våld i hemmet utsätts för barnmisshandel och allvarliga hälsorisker samt är i behov av särskilt stöd som de får vid en anmälan till socialtjänsten och som du är skyldig att göra.
- Det är även vanligt att barn utsätts för direkt fysiskt våld i familjer där det förekommer våld mot en omsorgsperson. Barn som ser och hör våld mellan närstående utsätts alltid för ett psykiskt våld.
- Vid kännedom om eller misstanke om att ett barn far illa - gör en anmälan till socialtjänsten.
- Om personen redan har kontakt med socialtjänsten kan detta ALDRIG ersätta att du skall göra en anmälan till socialtjänsten om misstanke finns att barn far illa.

Sammanhangsmarkera - berätta varför ni låter besökaren fylla i ett frågeformulär om våld - 1

- *Vi vet att våld är vanligt förekommande och upplevelse av våld påverkar hälsan negativt både på kort och lång sikt.*
- *Tex. Vi är just nu med i projekt mot psykiskt, fysiskt och sexuellt våld. Även andra myndigheter är med i detta projekt och vi som är med i projektet låter alla vi möter fylla i ett frågeformulär om våld.*
- *Det finns starka samband mellan att ha sett och hört våld mellan närstående under sin uppväxt och att senare utsättas för samma våld både som barn, ungdom och/eller som vuxen.*
- *Det finns också starka samband mellan att ha tidigare upplevelser av våld och en senare psykisk och fysisk ohälsa. Ohälsan kan uppstå här och nu men även senare i livet samt bestå långt efter att våldet har upphört.*
- *Att ställa frågor om våld gör det möjligt för oss att kunna förmedla rätt information, stöd och behandling till vuxna och barn samt skydd vid ett pågående våld.*
- ***Det startar även en egen process hos den personen som får svara på frågorna som är mycket central för en förändring.***

Sammanhangsmarkera - berätta varför ni låter besökaren fylla i ett frågeformulär om våld - 2

- ”Vi vet idag att det finns ett starkt samband mellan tidigare våldserfarenheter och en senare psykisk och fysisk ohälsa hos barn, ungdomar och vuxna. Därför deltar vår verksamhet i ett projekt som innebär att vi använder ett frågeformulär om våld som alla får svara på. Frågorna utgör en folkhälsofrämjande insats för att få kunskap om att detta starka samband existerar samt för att få möjlighet att förmedla skydd, stöd och behandling när detta är aktuellt.”

- Att identifiera psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld är ofta svårt eftersom de utsatta eller de som utsätter mycket sällan berättar spontant om sin situation.

- De har sällan kunskap om det starka samband som existerar mellan tidigare erfarenheter av att ha varit utsatt för ett direkt våld som barn eller vuxen och/eller sett och hört våld mellan närstående som barn många gånger innebär en senare psykisk och fysisk ohälsa.

- Sambandet mellan att ha sett och hört våld under sin uppväxt och en senare egen utsatthet för våld både före och efter 18 års ålder är mycket starkt.

- Många personer med våldserfarenheter är inte själva medvetna om att symtom som magbesvär, ångest, sömnsvårigheter, depression/psykisk ohälsa, diffusa och ibland kroniska smärtor kan orsakas av att leva/har levt i ett förhållande eller i en familj där våld och hot förekommer/har förekommit.

- Att få frågor om våld möjliggör skydd, stöd och behandling samt också en möjlighet till förändring och bättre hälsa.

- Att ställa frågor om våld till föräldrar innebär också en möjlighet att fånga upp barn som far illa.

Definiera psykiskt, fysiskt och sexuellt våld

- **Med psykiskt våld** menar vi att man varit utsatt för eller utövat: hot, kontroll, förnedring, trakasserier, kränkningar, maktutövning, könsstymning, tvångsgifte, digitala hot, eller på andra sätt. Andra exempel kan vara skrämmande beteende, skuldbeläggning, förtal, hot om suicid, manipulation, svartsjuka, stängas ute från ekonomiska tillgångar, husdjur skadas eller dödas etc.
- **Med fysiskt våld** menar vi att man varit utsatt för eller utövat: slag, sparkar, knuffar, stryptag, könsstymning, skada med tillhygge eller på andra sätt. Andra exempel kan vara att huvud dunkas i golv och väggar, brännskador etc.
- **Med sexuellt våld** menar vi att man varit utsatt för eller utövat: sexuella kränkningar verbalt eller fysiskt, pressad till/ pressat någon till sexuella handlingar mot den personens vilja, våldtäkt, att tvingas se på porrfilm/ agera som på porrfilm, digitala övergrepp, könsstymning, tvångsgifte eller på andra sätt utsätta/ utsättas för olika sexuella övergrepp. Andra exempel kan vara penetration med kroppsdel eller föremål, tvinga fram en abort eller tvingas till en oönskad graviditet etc.
- **ATT SOM BARN** se och/eller höra psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld mellan närstående är barnmisshandel. Att själv bli utsatt för ett direkt våld är barnmisshandel och påverkar den psykiska och fysiska hälsan negativt. Ohälsa kan också utvecklas senare i livet, långt efter att våldet har upphört och pågå över tid.

Berätta om din anmälningsskyldighet

- *"Alla handläggare som möter vuxna och barn i sitt yrke har en anmälningsskyldighet. Detta innebär att om vi får kännedom eller misstänker att ett barn under 18 år far illa på något sätt så är vi skyldiga att ta kontakt med socialtjänsten".*
- **Handläggare skall alltid informera om sin anmälningsskyldighet gällande misstanke om barn som far illa enligt kap. 14 § 1 SoL.**
- **Att skapa en yttre struktur av fakta och information är viktig, det kan påverka personens motivation att svara på frågorna samt öka dennes kontroll över situationen.**
- **Det är sedan socialtjänsten som utreder och bedömer barnets livssituation och behov av stöd. Detta för att barnet och dess föräldrar vid behov skall få skydd, stöd och behandling.**

Lämna ut frågeformuläret FOV
Frågor Om Våld och besökaren svarar i lugn och ro på
frågorna

Frågor Om Våld (FOV) från 18 år

Våld påverkar hur du mår, både psykiskt och fysiskt, därför ställer vi frågor om våld. Våld mellan vuxna i familjen påverkar även den psykiska och fysiska hälsan för barn och ungdomar negativt.

Det finns hjälp att få om du är eller har varit utsatt för våld och/eller om du hört eller sett våld mot en närstående under din uppväxt. Det finns även hjälp att få om du själv har utsatt någon annan för våld.

Med närstående menar vi partner, familjemedlem eller släkting.

1. **Har du blivit hotad, kontrollerad, förnedrad, trakasserad eller liknande av en närstående?**
Ja Nej
2. **Har du blivit slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt av en närstående?**
Ja Nej
3. **Har du känt press att mot din vilja delta i eller se på sexuella handlingar av en närstående?**
Ja Nej
4. **Har du varit utsatt för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående?**
Ja Nej
5. **Har du blivit utsatt för våld enligt fråga 1-4 av någon annan person än någon närstående?**
Ja Nej
6. **Har du under din uppväxt sett eller hört en närstående bli utsatt för våld enligt fråga 1-4?**
Ja Nej
7. **Har du själv som vuxen utsatt någon annan för våld enligt fråga 1– 4?**
Ja Nej

Gå igenom frågeformuläret tillsammans och handlägg utifrån besökarens svar

Ej erfarenhet utav våld

- Berätta att personen kan komma att få frågeformuläret vid fler tillfällen inom verksamheten
- Lämna ut lokala broschyr/er och nationell folder
- Gå vidare med besöket utan vidare frågor om våld
- Fyll i kompletterande information på formuläret och sätt in i pärm
- Dokumentera "Rutinfrågor om våld har genomförts idag, ingen åtgärd."

Besökaren har själv utövad våld (kryssat ja på fråga 7 i FOV, frågor om våld)

Bemötandet och omhändertagandet är avgörande för besökarens upplevelse och förmåga att berätta om eventuellt våldsutövande.

Var trygg, lugn och bekräftande.

Det kan vara första gången besökaren berättar för någon om sitt våldsproblem och det kan finnas oro hos besökaren för hur du som fått svaren kommer agera.

Så, bekräfta det positiva i att besökaren nu fyllt i formuläret, detta innebär hopp om förändring.

Har erfarenhet av våld som utsatt eller som utövare av våld

- Ställ fler frågor. Är våldet pågående eller är det tidigare våld? Har besökaren fått några insatser från andra verksamheter?
 - Hur tänker besökaren kring det våld som har varit eller som är pågående? Är du utsatt eller utsätter du någon för våld?
 - Förekommer det hot?
 - Är besökaren rädd? Finns behov av skydd? Kontakta i sådana fall socialtjänst/socialjour. Om det finns barn i familjen, gör orosanmälan till socialtjänst.
 - Är besökaren orolig för sin egen ilska och beteende?
- Berätta om sambandet mellan upplevelse av våld och ohälsa. Informera om det stöd som finns och lämna ut broschyrer.
 - Erbjud nytt samtal
 - Fyll i kompletterande information på formuläret och sätt in i pärm
 - Dokumentera
 - "Rutinfrågor om våld har genomförts idag, ingen åtgärd."
 - "Rutinfrågor om våld har genomförts idag. Samtal, uppföljning pågår."
 - "Rutinfrågor om våld har genomförts idag. Hotbild finns, uppföljning pågår."
 - "Rutinfrågor om våld har genomförts idag. Anmälan gjord och/eller Socialjour/stöd/behandlingsverksamhet kontaktas."

Lämna ut material

- Lämna ut broschyrer om vilka stöd och behandlingsverksamheter som finns lokalt och nationellt samt oberoende av hur besökaren har svarat på frågorna om våld.
- Att lämna ut information om lokala och nationella stöd och behandlingsinsatser utgör en folkhälsofrämjande insats både för den aktuella besökaren som för dennes omgivning.
- Vi vet att kunskapen om det starka samband som finns mellan tidigare våldserfarenheter och en senare psykisk och fysisk ohälsa är starkt begränsad inom hela befolkningen.

Diskussionsfrågor till er i grupprummen: 2:a gången

- 3. Hur tänker ni kring att göra en orosanmälan gällande barn och unga som misstänks fara illa?**
- 4. Hur tänker ni kring att ta fram olika material?**

Sammanfattning: Så här går det till

- Auktoriserad, specialiserad telefontolk har bokats inför besöket om behov av detta finns
- Berätta om varför ni låter era besökare få ett frågeformulär om våld
- Definiera psykiskt, fysiskt och sexuellt våld
- Informera om din anmälningsskyldighet
- Låt besökaren fylla i frågeformuläret om våld
- Samtal utifrån besökarens svar, har erfarenhet utav våld eller inte
- Lämna ut lokala och nationella broschyrer
- Skriv kompletterande uppgifter på frågeformuläret och sätt in i pärm
- Dokumentera
- Om ni överväger att lämna en orosanmälan till socialtjänsten. Diskutera med en kollega/chef innan beslut fattas.
- Kommunicera med övriga i ditt team och er kontaktperson

Telefonnummer vid akut handläggning eller behov av annan insats

- Socialtjänst
-

- Socialjour (efter kontorstid och under helger)
-

- Vårdcentral
-

- Kvinno-/Tjejjour
-

Orosanmälan gällande barn och unga Socialtjänstlagen

14 Kap. 1 §

- Ett exempel på en blankett och kriterier för orosanmälan finns på www.nnsfinsam.se/stoppavaldet
- Vad bör anmälan enligt kap. 14 1 § Socialtjänstlagen innehålla?
- Barnets namn, adress, personnummer samt kontaktuppgifter till vårdnadshavare.
- Anledningen till att anmälan görs.
- Beskriv vad ni har sett och hört och vad som föranleder oro för barnet. Det kan vara vilka av barnets behov som misstänks försummas, misstanke om fysiskt, psykiskt våld, sexuella övergrepp, att barnet sett och hört psykiskt, fysiskt och sexuellt våld mot närstående etc.
- Har vårdnadshavare informerats om anmälan?
- Finns det enligt er uppfattning akut fara för barnet ska vårdnadshavare INTE informeras om er anmälan.
- Har konsultation skett med socialtjänsten? I så fall namn och kontaktuppgifter till den socialsekreteraren. Beskriv också vad som framkom i det samtalet. Du kan konsultera utan att uppge namn på den du vill konsultera om.
- Namn och kontaktuppgifter till den som lämnat anmälan, (telefonnummer, befattning, adress samt namn och kontaktuppgifter till ansvarig chef).
- Som professionell kan du inte vara anonym då du gör en anmälan.
- Kom överens inom arbetsplatsen om vem som skriver under anmälan. Ett alternativ kan vara att den som initierat anmälan samt ansvarig chef skriver under anmälan.
- Du kan med fördel använda en förtryckt anmälningsblankett.

Regional medicinsk riktlinje

Som avser hedersrelaterat våld och förtryck inklusive kvinnlig könsstympning, barnäktenskap och tvångsäktenskap – Västra Götalandsregionen

Kan i tillämpliga delar även användas av andra verksamheter än hälso- och sjukvården (tex socialtjänsten, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen).

Riktlinjen finns under

www.nnsfinsam.se/stoppavaldet

För Hälso- och sjukvården men även för er som vill veta lite mer....

www.valdinararelationer.se/vkv/material/

Handbok om våld i nära relationer

Innehåll

kapitel 1

Inledning
Hur ska detta
material användas?
Hjälpmedel

kapitel 2

Varför fråga om
våld?
Vad är våld i
nära relationer?

kapitel 3

Frågor om våld till
vuxna:
Inför Frågor om våld
Att ställa Frågor
om våld
Efter Frågor om våld

kapitel 4

Frågor om våld till
barn:
Inför Frågor om våld
Att ställa Frågor
om våld
Efter Frågor om våld

kapitel 5

Anmälan
Dokumentation

kapitel 6

Fördjupning

Länkar för mer kunskap om våld

Genväg till forskning är VKV:s forskningsbaserade faktablad. I Genväg till forskning presenteras lättfattliga översikter om forskningsfrågor inom området som har direkt relevans för praktiker.

<https://www.valdinararelationer.se/vkv/forskning/genvag-till-forskning/>

<https://www.valdinararelationer.se/vkv/material/rmr---regionala-medicinska-riktlinjer/>

<https://www.valdinararelationer.se/vkv/forskning/utvardering--rapporter/>

www.ungarelationer.se

www.hedersfortryck.se

DET FINNS STÖD OCH HJÄLP ATT FÅ

Kvinnofridslinjen 020 – 50 50 50

Nationell stödtelefon som har öppet dygnet runt. Du kan vara anonym och samtalet är kostnadsfritt. För dig som utsatts för fysiskt och sexuellt våld.

unga relationer.se

Stöd och information för dig under 20 år som blir utsatt för våld i din relation eller är den som utsätter. Eller om du är kompis till någon som utsätter/utsätts. Chatten är anonym och öppen varje kväll kl. 20-22.

Terrafem

Telefonjour och webb. Telefonnummer är 020 – 52 10 10.

Du kan samtala på 50 olika språk. Terrafem.org. Är terrafems webbplats.

DET FINNS STÖD OCH HJÄLP ATT FÅ

dinarattigheter.se karlekenarfri.se

En stödchatt på internet för unga som utsatts för/riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck, kvinnlig könsstympning, barn och tvångs-äktenskap

unizon.se

Unizon hjälper dig komma i kontakt med en jour. Här finns också svar på vanliga frågor. I vår mejljour kan du läsa andras frågor och svar.

En webb som samlar över 130 kvinnojourer, tjejjourer och andra stödverksamheter som arbetar för ett jämställt samhälle fritt från våld.

jagvillveta.se

För dig som är upp till 17 år. En webb med information om vad som är brottsligt, hur man kan känna om man varit med om brott och var man kan få hjälp.

Nationella länkar

- jagvillveta.se
- 1000mojligheter.se
- ungarelationer.se
- Lockerroom.nu
- Ellencentret.se
- terrafem.org (62 språk)
- kvinnofridslinjen.se
- tjejjouren.se
- hedersfortryck.se
- dinarattigheter.se
- valdinararelationer.se/VKV
- stodefterovergrepp.se
- latossprataomsex.nu
- treskabinoll.nu
- dagsattprataom.se
- pegasus.se
- transformering.se
- Newcomersyouth.se
- Preventell.se
- Valjattsluta.se
- Kollpåsoc.se
- Mfj.se/killfragor

Material att ta fram

- **Broschyr om vilka lokala stödverksamheter som finns hos er – som samlingsbroschyr och broschyrer med info om respektive verksamhet**

EXEMPEL PÅ MATERIAL

- Nationell affisch – Vi frågar om våld på flera språk
- Nationell folder – Alla har rätt till en uppväxt utan våld
- Egen broschyr med lokala, regionala och nationella kontaktuppgifter

- Frågeformuläret med de sju rutinmässiga frågorna om våld
- Bildstöd vid funktionsvariation och/eller språksvårigheter
- Checklista till frågeformuläret
- Metodstöd till frågeformuläret
- Anmälningsblankett
- Checklista till anmälan om barn som far illa
- Regional medicinsk riktlinje för hedersrelaterat våld och förtryck inklusive kvinnlig könsstympning, barnäktenskap och tvångsäktenskap – Västra Götalandsregionen
- Handledning för anställda inom hälso- och sjukvården samt för dej som vill veta mer

Vi frågar om våld

- نحن نسأل عن العنف • از عتبات سوال می کنیم
- Nie pyśiam się o przemoc • We ask about violence
- Aan was ikke vrydlino gesien ha hadelika

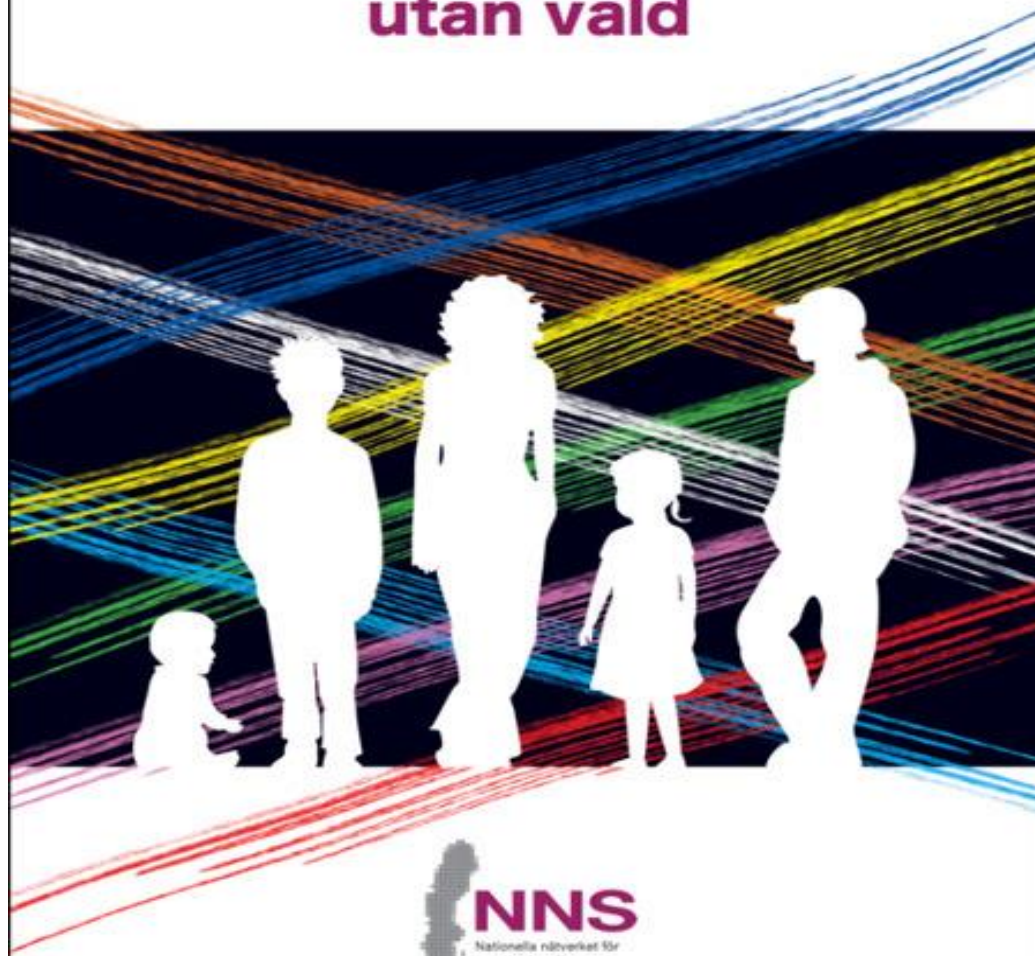
FÖRSÄKRINGSKASSAN ARBETSFÖRMEDLINGEN KOMMUNEN REQUAMET

www.nns.se

NNS och samordningsförbundet är ett nationellt projekt mot sexuellt, fysiskt och psykiskt våld

Alla har rätt till en uppväxt utan våld

FÖRSÄKRINGSKASSAN ARBETSFÖRMEDLINGEN KOMMUNEN REGIONEN

Det finns stöd och hjälp att få!

Upplever du våld i din närhet eller själv utsatts eller har utsatts för våld eller hot, kan du alltid vända dig till din vårdcentral, en ungdomsmottagning eller socialtjänsten om du vill prata med någon om din situation. Där kan du också få vägledning till de som bäst kan hjälpa dig utifrån just dina behov av stöd och hjälp.

Du kan även söka information och få hjälp via telefonlinjer eller på internet. Du har möjlighet att vara anonym och även få information om vart du kan vända dig för att få stöd och hjälp på just din ort.

Här nedan finns information om några av de organisationer som du kan vända dig till. Du kan kontakta dessa oavsett var i landet du bor.

Kvinnofridslinjen 020-50 50 50

Telefonlinje som har öppet dygnet runt. Du kan vara anonym och samtalet är kostnadsfritt.

ungarelationer.se

Webbtjänst som innehåller chatt-möjligheter som vänder sig till dig som är under 20 år och blir utsatt för våld i din relation, är kompis till någon som blir det eller är den som utsätter andra för våld.

Terrafem

Telefonjour och en webb.

Telefonnumret är **020-52 10 10**. Du kan samtala på 50 olika språk.
terrafem.org är terrafems webbplats.

dinarattigheter.se

En stödchatt på internet för unga som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck och våld.

unizon.se

En webb som samlar över 130 kvinnojourer, tjejjourer och andra stödverksamheter som arbetar för ett jämställt samhälle fritt från våld.

jagvillveta.se

För dig som är upp till 17 år.

En webb med information om vad som är brottsligt, hur man kan känna om man varit med om brott och var man kan få hjälp. Här finns också information om vad som händer om man anmäler eller om det blir rättegång.

Örnska Vinn och Samtiden Per Jonsson, Bildbyrå Typo-Henry Typo AB 2019

www.nnsfinsam.se

NNS och samordningsförbundens nationella projekt mot psykiskt, fysiskt och sexuellt våld

En film - Basutbildning om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld – en fråga om hälsa, liv och död

[Basutbildning om psykiskt, fysiskt och sexuellt våld - en fråga om hälsa, liv och död – YouTube](#)

www.nnsfinsam.se/stoppavaldet

<https://samordning.org/sco/verksamhetsutveckling/vald-inara-relationer>

Film om NNS och Samordningsförbundets arbete inom ett regeringsuppdrag mot våld – www.nnsfinsam.se/stoppavaldet

”Att rutinmässigt fråga om våld gör skillnad!”

www.nnsfinsam.se/stoppavaldet

NNS nns-nytt
 108 3 2010 1 sidan

Att rutinmässigt fråga om våld gör skillnad!

Att rutinmässigt fråga om våld gör skillnad!

NNS och samordningsrådet har nationellt projekt med våld mot barn de 13 samordningsregioner som är Hall- och Gästriklandsregionerna för att vända utvecklingen med ett rutinerat frågor om psykisk hälsa och sexuellt våld.

Välkomna till 20 oktober föreläsning om rutinerat frågor om våld mot barn. Det är 18 oktober. Det är en kväll som är viktig för oss alla som arbetar med barn och unga. Vi kommer att ha en kväll som är viktig för oss alla som arbetar med barn och unga. Vi kommer att ha en kväll som är viktig för oss alla som arbetar med barn och unga.

Marie Svensson
 Ordförande NNS

www.nnsfinsam.se

Tack Samordningsförbunden i Östergötland och alla andra för att jag fick föreläsa för er!

Tack för era frågor!

**Önskar er
STORT LYCKA TILL MED ERT VIKTIGA ARBETE!**

Ni hittar filmen, presentationen och svar på era frågor under Samordningsförbundet Centrala Östergötlands hemsida

<https://samordning.org/sco/verksamhetsutveckling/vald-inara-relationer>

och på NNS hemsidor

www.nnsfinsam.se/stoppavaldet www.nnsfinsam.se/stoppavaldetunga

Anita Kruse, sakkunnig inom våldsområdet med uppdrag för NNS – Nationella Nätverket för Samordningsförbund

anita.kruse@gmail.com.

Mobil 0703-751978

Vi som har varit med och arrangerat den här utbildningen är

